

OBSAH

Předmluva	7
I. VÝVOJ A STAV POJETÍ LIDSKÝCH PRÁV V NOVÉ DOBĚ	II
1 Všeobecná deklarace lidských práv a princip univerzality lidských práv	II
2 Mezinárodní pakty o lidských právech a internacionalizace lidských práv	20
3 Pluralitní pojetí lidských práv a regionální úmluvy	31
4 Důsledky konce bipolarity světa, lidská práva a postmodernismus	34
5 Posvátnost nebo změnitelnost základních lidských práv – právo vlastnické	40
6 Spory o hodnoty lidských práv v současnosti	49
II. SVOBODA A PRÁVA ČLOVĚKA JAKO PRINCIPY EVROPSKÉHO KULTURNÍHO PARADIGMATU	53
1 Formování konceptu lidských práv v evropské kultuře	55
1.1 Antické kořeny	55
1.2 Křesťanské pojetí svobody člověka v období středověku	58
2 Idea lidských práv a její realizace v období novověku	61
2.1 Svoboda jako paradigmatický koncept evropské kultury	61
2.2 Hodnotový odkaz Evropy globální civilizaci	64
3 Sociálně politické koncepty a vývoj ochrany lidských práv v kontextu evropské kultury	69
3.1 Postavení jednotlivce ve společnosti v novověkém politickém a právním myšlení	69
3.2 Tendence k internacionalizaci lidských práv a její limity	71
3.3 Rozvoj partikulárních mezinárodních režimů ochrany lidských práv	74
3.4 Reflexe základních hodnotových principů evropské kultury v režimech ochrany lidských práv v průběhu 20. století	77

III. GLOBALIZACE LIDSKÝCH PRÁV A PLURALITA KULTUR	81
1 Oblast konfucianismu	82
2 Oblast hinduismu a buddhismu	85
3 Oblast islámu	89
IV. MEZINÁRODNÍ A EVROPSKÁ OCHRANA LIDSKÝCH PRÁV A KATALOGY LIDSKÝCH PRÁV	95
1 Klasifikace mezinárodních mechanismů ochrany lidských práv	96
2 Univerzální mechanismus ochrany lidských práv	98
2.1 Mimosmluvní mechanismy	99
2.2 Smluvní mechanismy obecné povahy	101
2.3 Speciální smluvní úpravy lidských práv	105
3 Regionální mechanismy ochrany lidských práv	108
3.1 Evropský systém ochrany lidských práv	108
3.2 Ochrana základních práv v Evropské unii	121
3.3 Mimoevropské systémy ochrany lidských práv	124
V. PRINCIP ROVNOSTI V KONTEXTU LIDSKÝCH PRÁV V USA	131
1 Spor o otroctví a judikatura Nejvyššího soudu USA	131
2 Dodatky Kongresu po občanské válce	136
3 Reakce soudní moci na dodatky Kongresu	138
4 Od segregace k afirmativní akci	141
5 Meze a kritéria afirmativní akce	144
6 Zákazy afirmativní akce	149
7 Postafirmativní akce	150
VI. OCHRANA LIDSKÝCH PRÁV VE SPOJENÉM KRÁLOVSTVÍ	155
1 Východiska podoby ochrany lidských práv ve Spojeném království	155
2 Ochrana lidských práv a vztah k Evropské úmluvě o lidských právech před přijetím Zákona o lidských právech	157
2.1 Tradiční přístup k právní ochraně jednotlivce	157
2.2 Narůstající pochybnosti o dostatečnosti tradičního přístupu	158
2.3 Cesta k Zákonu o lidských právech	162
3 Obsah a aplikace Zákona o lidských právech	163

3.1	Respekt k suverenitě Parlamentu	163
3.2	Chráněná práva a hlavní způsoby jejich ochrany	165
3.3	Zvláštní interpretační a aplikační povinnost a prohlášení neslučitelnosti	166
3.4	Důsledky prohlášení neslučitelnosti	168
3.5	Nový důvod protiprávnosti jednání veřejného orgánu a jeho uplatnění v řízení	169
3.6	Prostředky nápravy (remedies)	172
4	Hodnocení Zákona o lidských právech	173
5	Spojené království a Listina základních práv EU	179
6	Výhled do budoucnosti	182
VII. KONCEPCE PRÁV A SVOBOD V KULTURNÍCH SYSTÉMECH VÝCHODU A HODNOTY ČLOVĚKA		187
1	Filozofický základ hodnot člověka ve východní Asii	188
1.1	Kolektivistické pojetí hodnot člověka ve staročínské filozofii	188
1.2	Konfrontace východoasijského pojetí hodnot člověka se zahraničními ideologiemi	196
1.3	Uzavřenost a strnulost východoasijského pojetí hodnot člověka	199
2	Prosazování euroamerické koncepce ochrany základních práv a svobod ve východní Asii	202
2.1	Úloha státu jako nositele ochrany základních práv a svobod a její zneužití	204
2.2	Úloha jednotlivce jako nositele ochrany základních práv a svobod a její naplňování	210
VIII. PRÁVO NA ŽIVOT V KOMPARATIVNÍM POHLEDU		213
1.	Globální problémy práva na život	213
1.1	Hlad a podvýživa	213
1.2	Nerovnost a priority současného světa	216
1.3	Další globální problémy práva na život	218
2	Právo na život v moderních demokratických státech	219
2.1	Právo na život nenarozeného dítěte	220
2.2	Trest smrti	223
2.3	Právo důstojně zemřít	224

IX. OCHRANA NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN V KOMPARATIVNÍM POHLEDU	231
1 Rozdíl v pojetí menšin v Evropě a v USA	231
2 Specifické postavení menšin v USA	233
3 Vývoj právní konstrukce rasy v USA	236
4 Rasové zákonodárství v USA	239
5 Postsegregační období	241
X. UPRCHLICTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE	245
1 Vývoj právního institutu azylu na území České republiky	245
2 Používané pojmy, jejich definice	253
3 Právo azylu definované Listinou základních práv a svobod	255
4 Mezinárodněprávní rámec a unijní vymezení práva azylu	260
5 Řízení ve věci udělení jedné z forem mezinárodní ochrany	269
6 Azylová infrastruktura v České republice	276
XI. POJETÍ LIDSKÝCH PRÁV V JUDIKATUŘE ÚSTAVNÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY	279
1 Lidská práva z pohledu stěžovatelů	279
2 Ústavněprávní doktríny v ochraně lidských práv	284
3 Pojem lidských práv v judikatuře Ústavního soudu	286
4 Lidská důstojnost jako základ interpretace základních práv	290
5 Kategorie lidských práv	293
6 Problém nejednotnosti judikatury	297
Biografie autorů	303